

**CONCITOS ANBEFALINGER TIL
ET FREMTIDIGT
DANSK GRØNT
PARTNERSKAB MED
AFRIKANSKE LANDE**

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

CONCITOS ANBEFALINGER TIL ET FREMTIDIGT GRØNT DANSK PARTNERSKAB MED AFRIKANSKE LANDE

Dette katalog rummer indledningsvist CONCITOs antagelser om den klimavidenskabelige og geopolitiske kontekst som et nyt og ambitiøst dansk partnerskab med afrikanske lande skal forholde sig til. På den baggrund foreslås 32 anbefalinger i fremme af dansk og afrikansk interessevaretagelse, samt et mere ligeværdigt dansk-afrikansk partnerskab til gavn for den fælles indsats for klima og en bæredygtig udvikling.

CONCITOs anbefalinger tager således udgangspunkt i et klimaperspektiv men fremsættes i en integreret sammenhæng med dels behovet for beskyttelsen af natur og biodiversitet og dels behovet for at understøtte en accelereret menneskerettighedsbaseret og bæredygtig udviklingsindsats i opfyldelsen af såvel klimamål som FN's bæredygtige udviklingsmål.

En klogt tilrettelagt, rettidig og integreret tilgang vil sammen med anden dansk og afrikansk fælles interessevaretagelse kunne bidrage markant til en stabilisering af de afrikanske samfund og underbygge et stærkere grundlag for en accelereret bæredygtig økonomisk vækst i både Danmark og i de afrikanske økonomier.

CONCITOs anbefalinger forholder sig ikke til isolerede sikkerhedspolitiske forhold og tiltag på det afrikanske kontinent, da dette ikke er CONCITOs kernekompetence. Men CONCITO er af den opfattelse, at den kloge og effektive danske udviklingsindsats indenfor klima og bæredygtighed er et afgørende instrument i håndteringen af de fælles dansk-afrikanske geo- og sikkerhedspolitiske udfordringer på kontinentet.

CONCITOs anbefalingskatalog har bevidst anlagt et overvejende fokus på "hvad" der bør gøres anderledes i Danmarks tilgang og i mindre grad på "hvordan" dette konkret gøres på det klima- og udviklingspolitiske område, da et sådant perspektiv vil blive tilrettelagt i relation til det forestående arbejde med udviklingen af den udviklingspolitiske strategi i efteråret 2024.

INDHOLDSFORTEGNELSE

CONCITO's forståelse af kontekst for et fremtidigt dansk engagement	4
Klima	4
Migration	5
Geopolitik	5
Panafrikanismen og klimaindsatsen	6
Danmarks prioriteter	6
Særligt om balancen mellem værdier og interesser	6
Anbefalinger	7
Reform af overordnet tilgang	7
Styrkelse af Afrikas stemme og indflydelse	8
Styrkelse af klimarelateret vidensopbygning i Afrika	9
Acceleration af en systemisk transition	9
Skalering af kapital og investeringer i Afrika	11
Fremme af handel og bæredygtige værdikæder	12
Aktivering af alle danske kompetencer	12

CONCITOS FORSTÅELSE AF KONTEKST FOR ET FREMTIDIGT DANSK ENGAGEMENT

BEFOLKNING

Det afrikanske kontinent vil om 25 år rumme ca. 2,5 milliarder indbyggere og om 80 år ca. 4,2 milliarder indbyggere svarende til omkring 40% af menneskeheden. Og det er fra et udgangspunkt på ca. 1 milliard indbyggere i dag.

Afrika urbaniseres hurtigere end noget andet kontinent. 80% af befolkningstilvæksten sker i byområder. Allerede i 2025 vil Afrika have mere en 100 byer med over 1 mio. indbyggere. Byer vil være det centrale omdrejningspunkt for adressering af både bæredygtig udvikling, multidimensionel fattigdom og klimaudfordringer. Et studie af 6.000 afrikanske byer estimerer, at den forventede fordobling af byernes befolkning frem mod 2050 - uden effektive modtræk - vil medføre en tredobling af energiforbruget alene til transport

Det stiller enorme krav til klodens fattigste kontinent, der skal udvikle stabile samfund og samtidigt opfylde klima og bæredygtige udviklingsmål. En forfejlet indsats her vil have enorme omkostninger for Europas egen stabilitet og udviklingsmuligheder givet kontinentets nærhed og ressourcer.

Dén erkendelse er nøgle-udgangspunktet for det fremtidige danske samarbejde med regeringer og samfund på det afrikanske kontinent. Naboskabet til kontinentet betinger derfor et uundgåeligt skæbnefællesskab med enorme udfordringer, men også med fantastiske muligheder for begge regioner, hvis vi kollektivt agerer klogt og rettidigt.

Kontinentet skal frem mod 2050 skaffe mad til en befolkning, der vokser 2,5 gange og med en allerede meget stor fødevarerforsynings-usikkerhed. Det kræver en tredobling af afrikansk fødevarerproduktion og dermed enorme investeringer i effektiviseringer. Og det skal ske med udgangspunkt i, at 80% af afrikanerne i dag er beskæftiget i små familielandbrug i landdistrikterne, og at der hvert år kommer 30 millioner unge ind på det afrikanske arbejdsmarked.

KLIMA

Vi har mindre end syv år til at opfylde FN's 2030 dagsorden og de tilhørende Verdensmål, og vi skal indenfor den samme periode nedbringe vores udledninger af drivhusgasser med 42%, hvis vi skal fastholde håbet om at holde os indenfor et scenarie, der er i overensstemmelse med Parisaftalens temperaturmål på højst 2,0 grader og så tæt på 1,5 graders global opvarmning som muligt.

Globalt står byer i dag for ca. 70% af udledningerne og har enorme tilpasningsudfordringer, hvorfor fokus på urbanisering og byer er uomgængelig i kampen mod klimaforandringerne. Og vi skal i samme syvårige periode opbygge den robusthed, der skal til for, at vi alle - men særligt sårbare lande, som oplever de største effekter - kan håndtere konsekvenserne af de uundgåelige klimaforandringer.

Det er her en vigtig pointe, at hvor begge målsætninger udtrykker afgørende politiske målsætninger, så udtrykker klimamålsætningen også en naturvidenskabeligt defineret grænse for en sandsynlig fastholdelse af et stabilt globalt klima, som ved overskridelse vil kunne igangsætte irreversible 'tipping points' og kaste menneskeheden og alt levende ud i radikalt forværrede leveforhold i tusinder af år.

Det internationale klimapanel (IPCC) definerer Afrika som et "hot spot" for effekter af klima-forandringerne i lyset af den forventede store påvirkning af især fødevarer- og vandforsyningsikkerhed samt sundhed. Ifølge IPCC kan der forventes fald i produktivitet på henholdsvis 12% og 21% for ris og hvede pga. klimaforandringerne i Afrika.

Trenden er klar: Det nordlige og sydvestlige Afrika udtørres, mens Sahel og dele af det sydlige Afrika tilføres øget nedbør, kraftigere regnskyl og dermed øget frekvens af oversvømmelser og ødelæggelse af infrastruktur. Afrikas opvarmning forventes yderligere at føre til større udbredelse af vektorbårne sygdomme så som malaria, denguefeber og gul feber.

Kysterrosionen intensiveres på vestkysten som resultat af en højere stigningsrate i havvandsstanden end andre steder på kloden, og frekvens og voldsomhed af cykloner og storme vil intensiveres på Afrikas østkyst. Dertil kommer, at kontinentets hastige urbanisering og voksende byer dels vil øge GHG udledninger. Det betyder uoverskuelige tilpasningsudfordringer både i forhold til håndtering af for meget og for lidt vand, men også høje temperaturer, der reducerer produktivitet, øger sundhedsrisici og skaber udfordringer særligt for udsatte befolkningsgrupper.

Det forventes at klimarelaterede effekter med den nuværende globale klimainsats alene vil kunne føre til et fald i BNP på mellem 8 og 15%. Allerede nu vurderes det, at afrikanske lande har oplevet et årligt tab i BNP på 13% i perioden 1991-2010 alene på grund af klimaforandringer. Omvendt har ca. 43% af Afrikas befolkning i dag ikke adgang til elektricitet, og 90 millioner borgere skal årligt knyttes til elnettet for at nå målet om adgang til energi for alle i 2030.

Afrika skal fordoble energiproduktionen frem mod 2030 og femdoble produktionen frem mod 2050. Afrika rummer 60% af klodens bedste solenergilokaliteter, men kun 1% af installeret kapacitet. Kontinentet rummer enorme potentialer for vedvarende energiproduktion herunder med henblik på eksport til Europa. 12 lande i Afrika svarende til 40% af kontinentets nuværende udledninger har sat mål om klimaneutralitet i midten af århundredet.

MIGRATION

Polykriser i klima, sundhed, fødevarer-, energi-, og vandforsyningsikkerhed, økonomi, befolkningsvækst, jobskabelse og gæld har siden COVID-19 pandemien og Ruslands invasion af Ukraine rullet den økonomiske vækst og bæredygtige udvikling baglæns. Som konsekvens af de mange og meget forskellige kriser og konflikter på kontinentet, hvor klimakrisen allerede nu virker som forstærker, kan der i dag konstateres en betydelig vækst i antallet af flygtninge, internt fordrevne og migranter. Antallet forventes at stige betragteligt i de kommende årtier. Det vurderes, at for eksempel den lange tørkeperiode i Somalia de seneste fem år alene har ført til i omegnen af 1 million klimarelaterede migranter.

Der er i dag ca. 31 millioner migranter i Afrika, hvoraf langt størstedelen migrerer indenfor kontinentet, men hvor omkring 25% ifølge FN bevæger sig mod Europa. Verdensbanken vurderer, at Afrika frem mod 2050 alene vil kunne se en vækst på op mod 87 millioner interne "klimamigranter" ud af 216 mio. globalt.

GEOPOLITIK

Ovenstående sker i en geopolitisk kontekst, der er forværret på ganske få år. Øget skrøbelighed, rendyrkede magtpolitiske interesser fra en elite, der ikke nødvendigvis fordelingspolitisk sikrer en retfærdig fordeling af goderne, dyb fattigdom og ekstremisme har bidraget til en ny bølge af autokratiske regimer, tilbagerulning af retsstat og menneskerettigheder, samt øget afstandtagen til grundlæggende værdier nedlagt i FN-pagten værdier.

Den multilaterale regelbaserede verdensorden eroderes løbende i takt med den øgede stormagtsrivalisering og regionalisering af økonomi- og magtstrukturer. De multilaterale institutioner har svært ved at følge med denne udvikling og ses i stigende grad som en del af problemet snarere end løsningen qua eksisterende mandater og institutionel inert, og fordi det globale syd ikke har haft plads og stemme i det øverste lag af de globale beslutningsprocesser.

Stormagternes konkurrence om indflydelse og ressourceadgang i Afrika har 'sikkerhedsliggjort' stort set alle dimensioner af stormagternes relationer til Afrika, og her har Europa tabt terræn i forhold til andre store politiske internationale aktører. Rusland arbejder målrettet for at destabilisere kontinentets relationer til Europa.

Kina fører en ekspansiv investeringspolitik som alternativ til europæiske investeringsstrømme og indflydelse med konsekvenser for menneskerettigheder og gældsættelse. Også Golfstaterne og Tyrkiet øger deres indflydelse betragteligt på kontinentet.

Europa har et dårligt udgangspunktet i navigeringen af denne geopolitiske udvikling. Europas ageren i relation til covid-pandemien og Ukraine har for mange afrikanere ført til en opfattelse af et dybt hykleri i forfølgelsen af vores egne interesser på bekostning af de afrikanske og på trods af de værdier, som EU står for. Et billede som kun er blevet forværret af balancen i EU-stillingtagen til Israels krig i Gaza.

Ovenstående afspejler en geopolitisk situation, hvor Europas opfattede svigt, og konkurrencen mellem EU (og USA), Rusland og Kina over indflydelse i Afrika, herunder på kontinentets naturressourcer, sætter rammerne for både danske og europæiske fremadrettede sikkerhed-, udenrigs-, udviklings-, klima-, og handelspolitiske indsatser.

PANAFRIKANISMEN OG KLIMAINDSATSEN

Som delvis følge af den geopolitiske udvikling har afrikanske regeringer i kølvandet på de senere års dybe polykrise og erfaringer fra den russisk-ukrainske krig taget skridt til at navigere skarpere i konkurrencen mellem stormagterne med det resultat, at Etiopien og Egypten er blevet optaget i BRICS, hvilket har styrket kontinentets stemme i det globale syd. Og med AU's optagelse som fuldgyldigt medlem i G20 (på linje med EU) har Afrika fået en samlet stemme ved et af de vigtigste magtfora i verden.

I takt med denne udvikling har flere afrikanske statsledere udtrykt en større selvbevidsthed omkring kontinentets egne interesser og potentialer. Og det gælder også på klimaområdet. Sluterklæringen fra det afrikanske klimatopmøde i Nairobi i 2023 understreger Afrikas potentiale og ambition om at være en del af den globale løsning på klimaforandringerne. Kontinentets unge og hurtigt voksende arbejdsstyrke, massive uudnyttede vedvarende energi-potentialer, store forekomster af råmaterialer og entreprenørånd understreges som kontinentets hjørnesten i at fremme en klimakompatibel fremtid, en kost-effektiv industriel hub og bistå andre regioner med at nå netto-nul.

DANMARKS PRIORITETER

Danmark har såvel kort- som langsigtede interesser på spil på det afrikanske kontinent. Fælles for interessevaretagelsen bør være overordnede prioriteter om, at:

1. Etablere gensidigt fordelagtige partnerskaber på alle niveauer med mennesket i centrum for at sikre en accelereret dyb transformation gennem en retfærdig omstilling til lavemissions, klimaresiliente og bæredygtige fremtidssamfund for mennesker og planeten,
2. Samarbejde med de afrikanske samfund for at styrke deres modstandskraft overfor eksterne påvirkninger og pludseligt opståede kriser (forsyningsmæssige, økonomiske, sikkerhedspolitiske, klimamæssige)
3. Samarbejde om at sikre, at alle mennesker kan leve i fred med respekt for de FN baserede menneskerettigheder,
4. Samarbejde om et regelbaseret internationalt system, der underbygger pkt. 1,2 og 3

SÆRLIGT OM BALANCEN MELLEML VÆRDIER OG INTERESSER

Der er behov for at se indad i Danmarks egen adfærd i den grønne omstilling, hvis klimaindsatsen med høj troværdighed skal anvendes som virkemiddel i det danske engagement i Afrika, herunder som middel til at bevare og opbygge nye tillidsskabende og ligeværdige partnerskaber i en bredere udenrigs- og sikkerhedspolitisk kontekst. Danmark fører en opfattet dobbeltstandard bl.a. på energiområdet i forhold til det afrikanske kontinent: Det danske energisystem er stadig præget af en høj andel af fossil energi, herunder en fortsat anvendelse af kul, olie og gas. Og først i 2050 lukkes der ned for fossil energiudvinding i Nordsøen.

EU importerer store mængder gas fra afrikanske partnere samtidigt med, at Danmark udfordrer gas som overgangsenergikilde i de afrikanske udviklingsøkonomier. Danmark har desuden et højt ikke-bæredygtigt biomasseforbrug, importerer store mængder foder i landbrugsproduktionen samt klimabelastende materialer til vores byggeri og industriproduktion. Danmark efterlader desuden et af verdens største individuelle globale klimaaftryk som følge af høje forbrugsudledninger. Flere af disse udledningskilder indgår ikke i det danske klimaregnskab, men har direkte negative klimapåvirkninger i det globale syd, herunder i Afrika.

Indsatsen for en ambitiøs, ligeværdig og troværdig partnerskabstilgang i klimaindsatsen i Afrika bør derfor akkompagneres med en parallel styrkelse i indsatsen for at nedbringe det globale danske klimaaftryk med direkte og indirekte effekt i det globale syd. Danmarks tilgang bør på den baggrund være mere ydmyg i dialogen med afrikanske partnere og tydeligt tilkendegive erkendelse af, at vi selv har langt igen i nedbringelsen af vores globale klimaaftryk.

ANBEFALINGER

TEMA	ANBEFALINGER
REFORM AF OVERORDNET TILGANG	
Integration af NDCer og langsigtede udviklingsstrategier som udgangspunkt for finansiering fra nationale og eksterne finansieringskilder.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Danmark skal bilateralt og/eller via internationale organisationer og partnerskaber, som f.eks. NDC Partnerskabet, støtte en 'whole of government' og 'whole of society' tilgang til lantedefinerede, integrerede klima- og udviklingsindsatser mhp. en retfærdig omstilling til bæredygtige, klima-neutrale og robuste samfund. Evt. trade-offs f.eks. inden for de sociale sektorer, skal klargøres. 2. Der skal på alle niveauer sikres fuld integration af klima- og naturindsats, fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udviklingsindsats på kontinentet. Klimaindsatsen i Afrika er således en bæredygtig udviklingsdagsorden, men skal forfølges med et skarpt fokus på øjeblikkelige og transformative drivhusgasreduktioner, samt med klimarobusthed og afledte humanitære indsatser indtænkt overalt. 3. Der bør defineres langsigtede kvantitative reduktions- (undgåede drivhusgasudledninger) og resiliensmål for den samlede danske klima og udviklingspolitiske indsats i Afrika med sigte på sikring af rettidig klimaneutralitet og klimarobusthed i porteføljen, understøttet af delmål på afrikanske mellem- og lavindkomstlande. 4. Danmark bør sammen med EU og relevante internationale organisationer, herunder i FN-regi, og afrikanske aktører arbejde for værdiansættelse og bæredygtig udnyttelse af Afrikas naturkapital med henblik på at fremme en bæredygtig afrikansk udvikling og værditilvækst.
Sammenhængen mellem multidimensionel fattigdomsbekæmpelse og klimaforandringer.	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fattigdomsbekæmpelsen skal forstås relativt ud fra også et 'avoidance-perspektiv': Utilstrækkelig klimaindsats nu kan umuliggøre fattigdomsbekæmpelsen for nye generationer. Samarbejde om tilgange til øget national ressourcemobilisering og transparent regeringsførelse skal styrke grundlaget for afrikanske regeringers fordelingspolitiske prioriteringer, herunder målrettet fattigdomsbekæmpelse blandt egne borgere, og bidrage til risikominimering for at tiltrække ekstern finansiering.

<p>Håndtering af afrikanske krav om anerkendelse af klimauretfærdighed adgang til kombineret udviklings- og klimafinansiering.</p>	<p>6. Danmark skal styrke sit lederskab i EU og globalt for anerkendelse af et voksende finansieringsbehov i det globale syd og princippet om 'common but differentiated responsibilities and respective capacities, (CBDR-RC)'. Meromkostninger forårsaget af klimaudfordringerne er ekstremt konkret for de afrikanske lande, og også spørgsmålet om tab og skade skal tages seriøst gennem øgede dedikerede danske bidrag og dansk arbejde for øget adgang til klimafinansiering fra både andre bilaterale donorer og andre eksterne kilder, herunder udviklingsbankerne og private investeringer.</p>
<p>STYRKELSE AF AFRIKAS STEMME OG INDFLYDELSE</p>	
<p>Styrkelse af afrikanske regeringers stemme i Dansk beslutningstagen vedrørende afrikanske engagementer.</p>	<p>7. Skab et reelt dansk/afrikansk partnerskab i Danmarks indsats: Indarbejd en formel afrikansk "stemme" i beslutningstagen vedrørende den integrerede klima- og udviklingsindsats på kontinentet: Dette kan ske ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nedsættelse af et 'Afrika-udvalg' under UPR med deltagelse af UM, relevante myndighedssamarbejde-ministerier, Udviklingspolitisk Rådog med deltagelse af repræsentanter for AU og/eller hovedprogramssamarbejdslande og / eller: – Nedsættelse af en '2063 Afrika-Kommission' med balanceret dansk-afrikansk deltagelse (offentlig-privat), som angiver anbefalinger til den gældende udviklingspolitiske strategis udmøntning med sigte på at nå klima-, udviklings-, og finansieringsmål som bidrag til de afrikanske regeringers egen Agenda 2063: The Africa We Want for kontinentet.
<p>Afrikas stemme i den internationale arkitektur.</p>	<p>8. Understøt Afrikas ønske om større indflydelse i verden gennem dansk lederskab i reform af den internationale institutionelle arkitektur via:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Styrkelsen af Afrikas stemme i det internationale finansielle system, herunder i governance og indflydelse i IMF, OECD og de relevante multilaterale udviklingsbanker. – Styrkelsen af Afrikas stemme i Sikkerhedsrådet som led i det kommende dansk medlemskab. – Styrkelse, i regi af kommende dansk EU-formandskab, af Afrikas stemme i relevant EU politikudvikling på områder, der har konsekvenser for Afrika, herunder, særligt i relation til klima, udvikling, handel, og sikkerhed. – Styrkelse af en regelbaseret tilgang til internationalt samarbejde, herunder afrikansk repræsentation i internationale organisationer.
<p>Klimadimensionen af Afrikas regionale organisering og handlekraft.</p>	<p>9. Afrikanske landes evne til sammen at kunne håndtere regionale, grænseoverskridende udfordringer og muligheder skal understøttes yderligere. Det gælder bl.a. i relation til internationale aftaler om acceleration af den grønne omstilling, forebyggelse og håndtering af effekter af klimaforandringer, afledte humanitære udfordringer, skrøbelighed og migration, samt i fremme af regional forsyningsikkerhed på energi, fødevarer og vand. Særligt med fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Udmøntning af den Afrikanske Union's "Climate Change and Resilient Development Strategy and Action Plan" (2022-2032). – Udmøntning af den afrikanske regionale frihandelsaftale (AfCFTA) som grundlag for at nedbringe sårbarhed og fremme grøn jobskabelse, sikre højere selvforsyningsgrader på klimarelevante fødevarer, samt i udvikling af grønne frihandelsaftaler med EU. – Integration af klima i de subregionale økonomiske samarbejder (ex. ECOWAS, ECCAS, AMU, SADC, CEN-SAD m.fl.) omkring klimaresiliens, grøn omstilling, og jobskabelse.

<p>Visioner for en positiv fremtid.</p>	<p>10. Samarbejd med programsamarbejdslande og relevante internationale aktører om lokalt formulerede visioner for den fremtid, disse lande hver især - og til sammen som region - ønsker. Visionerne bliver transformative, når de er 'lokaliserede', attraktive og italesætter et grønt økonomisk og retfærdigt vækstparadigme, der skaber et sprog for afrikanske politikeres budskaber og som befolkninger kan se sig selv i.</p> <p>11. Udmøntet ambitiøst dansk lederskab i konkret opbakning og via fælles indsatser med EU i udmøntning af "Agenda 2063: The Africa We Want" visionen, "Africa Climate Summit Declaration", og AUs "Climate and Resilient Development Strategy and plan 2022 – 2032". Disse platforme bør være udgangspunktet for engagementet i Afrika.</p>
---	--

STYRKELSE AF KLIMARELATERET VIDENSOPBYGNING I AFRIKA

<p>Afrikas egen forskning og vidensopbygning på klima, og grøn omstilling.</p>	<p>12. Understøt afrikansk deltagelse i international klimaforskning og styrk Afrikas egne klimaforskningsinitiativer, vidensdeling og erfaringsopsamling omkring klimaudfordringerne for kontinentet og dets konsekvenser for den bæredygtige udviklingsindsats. Særligt det afrikanske samarbejde under "Climate Research for Development" (CR4D) bør styrkes betragteligt for at kunne give afrikanske myndigheder mere præcise lokale klimascenarier og bedre håndtering af klimarelaterede risici, samt i forståelsen af de økonomiske og udviklingspolitiske afledte effekter og muligheder.</p>
<p>Uafhængige og nationalt forankrede afrikanske vidensinstitutioner på klima og grøn omstilling.</p>	<p>13. Understøt nationale og uafhængige 'klimaråd', tænketanke, universiteter og NGO'ers rolle i understøttelse af den ambitiøse klimaomstilling. Der bør skabes rammer, som understøtter etableringen og styrkelsen af sådanne institutioners kapacitet og kompetencer med henblik på at fremme en accelereret transformativ omstilling. Der er også herigennem muligheder for at understøtte det dansk-afrikanske civilsamfundssamarbejde på vidensbaseret politikudvikling.</p>

ACCELERATION AF EN SYSTEMISK TRANSITION

<p>Afrikas dybe transition med prioriteret systemisk forandring gennem 'whole of government, economy and society' tilgange.</p>	<p>14. Understøt internationale og regionale samarbejder, som allerede arbejder på, eller bør rykke fra projekt og sektorprogrammering til systemisk forståelse og forandring på tværs af sektorer i samarbejde med samarbejdslande. Vurdering af det systemiske potentiale i konkrete indsatser på skala bør være bestemmende for valg af partner eller koalitioner heraf. Dette bidrager til at skabe dyb transformation effektivt og på nødvendig skala.</p> <p>15. Sammen med EU-partnere skærpe krav til modtagerlande om at etablere de nødvendige rammebetingelser, herunder at dokumentere indsatser, håndterer risici for private investeringer, samt at samtidig sikre øget national ressourcemobilisering.</p> <p>16. Understøt resilient infrastruktur tilpasset fremtidige klimaforandringer, f.eks. gennem reelle nye finansiering af indsatser i regi af EU's "Belt and Road Initiative", herunder m.h.p. jobskabelse i Afrika.</p> <p>17. Imødekom afrikanske landes ønsker i implementering af nationale klima og udviklingsmål og prioritér den dybe transition i energi-, fødevarer, - og finanssystemer, da disse er grundlæggende for den transformative og accelererede omstilling med store potentielle synergier i klima- og naturindsats, fattigdomsbekæmpelse, jobskabelse og bæredygtig udvikling og dermed nedbringer klimaafledte / -forstærkede migrationsfremmende faktorer.</p>
---	---

<p>Bæredygtig by- og infrastrukturudvikling i afrikanske lande.</p>	<p>18. Ca. 80% af befolkningstilvæksten i Afrika frem mod 2050 vil foregå i byer med massive udfordringer indenfor udledninger, tilpasning, multiple fattigdomsproblemer og udviklingsbehov til følge. Indenfor få årtier vil Afrika dermed rumme verdens største byer. Udvikling af byerne bliver afgørende for opnåelse af klima- og udviklingsmål, samt landenes samlede resiliens overfor uundgåelige klimaforandringer. COP28 satte for første gang fokus på betydningen af integreret klimahandling på subnationalt niveau, inklusive byer, der både omfatter reduktioner og tilpasning. Der vil fremtidigt være behov for at adressere elektrificering/ energitransition, transport og mobilitet, industri, bygninger samt klimatilpasset infrastruktur på alle områder.</p>
<p>Sikring af afrikanske landes resiliens og løft af levevilkår som stabiliserende faktor.</p>	<p>19. Imødekom afrikanske landes ønsker i implementering af nationale klima og udviklingsmål og prioritér:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indsatser som styrker resiliens og leveforhold i skrøbelige stater i Nordafrika, Sahel, og det Afrikanske Horn med særlig vægt på fremme af klimarobust fødevarerproduktion, erhvervsudvikling og jobskabelse i landdistrikter, herunder prioritering af kvinder og unges lokale erhvervs muligheder. – etablering af nationale og regionale tab- og skade fonde og mekanismer, som tilgodeser lokalsamfundets tab af indtægtsmuligheder som følge af permanent ødelagte livsgrundlag som følge af klimaforandringernes effekter, særligt i relation til tørke og oversvømmelser. – indsatser som øger adgang til moderne vedvarende energi og energieffektivitet som grundlag for understøttelse af robusthed overfor klimaforandringerne.

SKALERING AF KAPITAL OG INVESTERINGER I AFRIKA

Mangedobling af investeringer og en øget national ressource-mobilisering.

20. Anlæg dansk lederskab i udmøntning af anbefalinger fra G20s 'Independent High-Level Expert Group on Climate Finance', herunder i spørgsmål om især gældseftergivelse, tredobling af udviklingsbankernes balance, bedre udnyttelse af den Internationale Valutafonds (IMF) trækingsrettigheder, international beskatning, og etablering af 'country platforms' i styrkelsen af efterspørgselsstyrede og bedre donor/investor-koordinerede investeringer og nedbringelse af transaktionsomkostninger for afrikanske regeringer.
21. Nedsæt en 'Afrikansk 2063 investeringskommission' med deltagelse af regeringsrepræsentanter, relevante statslige fonde (IFU, IFOR), relevante pensionskasser, kapitalforvaltere og filantropiske fonde med henblik på at opstille et samlet dansk årligt finansieringsmål, fremme koordinerede indsatser og udvikling af innovative blandede instrumenter i opnåelsen af sådanne mål.
22. Accelerér og øg kapitaliseringen af IFU yderligere udover det allerede aftalte med henblik på styrket skalering af dansk og international privat kapital. IFU har demonstreret 'proven concept' i samarbejde med danske pensionskasser som med rette risikodeling kan øges markant i støtte til Afrikas udvikling og omstilling. Også IFU's garanti-instrumentet rummer store muligheder for mobilisering af kapital og bør øges til kr. 10 milliarder inden 2030.
23. Styrk bæredygtighedskravet til Danida Sustainable Infrastructure Finances (DSIF) og gennemfør en afbinding fra danske leverandører for at nå større skala og effekt.
24. Udmønt myndighedssamarbejde, som styrker afrikanske landes nationale ressourcemobilisering til den grønne og bæredygtige omstilling gennem indsatser som fremmer grøn makroøkonomisk værdiansættelse og praksis, styrker retfærdig skatte- og afgiftsopkrævning, fjerner fossile subsidier, og som understøtter en retfærdig omstilling for borgere og virksomheder.
25. Udmønt dansk lederskab i samarbejde med andre ligesindede 'shareholders' i reform af de multilaterale banker med henblik på at tredoble deres udlån og investeringer i Afrika, herunder at muliggøre styrket koordination og vidensdeling på indsatser gennem fælles 'country platforms' eller andre mekanismer.
26. Tag initiativ til at der skabes et formelt samarbejde mellem nordiske / baltiske bestyrelsesmedlemmer i udviklingsbanker og nationale nordiske udviklingsbanker med forretninger i Afrika, understøttet af relevante uafhængige vidensinstitutioner på mobilisering af kapital til klima og bæredygtig udvikling.

FREMME AF HANDEL OG BÆREDYGTIGE VÆRDIKÆDER

<p>Definition af rammer for EU og Afrikas samhandel gennem inddragelse og samarbejder.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 27. Understøt i samarbejde med EU-partnere dialog og kapacitetsopbygning i relation til afrikanske landes efterlevelse af nye og kommende EU handels- og værdikæderelevante reguleringer (CSR, CSDDD, CBAM). 28. Etablér et 'afrikansk importråd' med henblik på at fremme import til EU af produkter, materialer og tjenester fra det afrikanske kontinent med henblik på styrkelse af samhandel, lokal jobskabelse og erhvervsudviklings, samt gensidigt fordelagtige partnerskaber om udvikling af bæredygtige værdikæder for kritiske jordarter, råstoffer og materiale- og forsyningsikkerhed. 29. Styrk grøn innovation, erhvervsudvikling og jobskabelse gennem offentligt/privat samarbejder med danske og afrikanske aktører, i afrikanske økonomier med sigte på at løfte kontinentets egen innovationskraft, accelerere relevant teknologimodning, og imødekomme behovet for en retfærdig omstilling. 30. Skab 'grønne kompetencepas' for afrikansk arbejdskraft: Etablér en faglig uddannelses- og certificeringsindsats i samarbejde med relevante myndigheder i Danmark og samarbejdslande for at matche afrikansk arbejdskraftoverskud med dansk arbejdskraftunderskud og arbejdskraft-mismatch med henblik på at rekruttere flere hænder og hjerner til den grønne omstilling i begge økonomier.
--	--

AKTIVERING AF ALLE DANSKE KOMPETENCER

<p>Udnyttelse af danske kompetencer i til at understøtte systemisk transformation.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 31. Myndighedssamarbejdet bør udvides markant. Der skal sikres en dansk 'whole of government' tilgang til det danske engagement i Afrikas systemiske transformation. Myndighedssamarbejdet bør udvides til at omfatte grundlæggende økonomiske og juridiske sektorer og kompetencer, herunder på især finans-, økonomi-, erhvervs-, - skatte-, og justitsministeriets område som i dag er fraværende. I lyset af den globale transportsektors rolle i klimaindsatsen, bør også transportministeriets område omfattes i tillæg til eksisterende myndighedssamarbejde. 32. Det danske civilsamfund og ikke-statslige aktører rummer stærke relevante kompetencer for understøttelsen af Afrikas klima- og udviklingsindsats, herunder blandt kommuner, universiteter, tænketanke og NGO'er. Disse skal sættes yderligere i spil gennem fremme af bredere samarbejder med det afrikanske civilsamfund, understøttet af mere fleksible økonomiske rammer, eventuelt udenfor de gældende ODA kriterier.
--	--

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

CONCITO er en uafhængig tænketank, der formidler klimaviden og -løsninger til politikere, erhvervsliv og borgere.

Vores formål er at medvirke til en lavere udledning af drivhusgasser og en begrænsning af skadevirkningerne af den globale opvarmning.

info@concito.dk

**Læderstræde 20, 1201 København
Danmark**

www.concito.dk